

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III

"Gazeta" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austrii-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl.; pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dușul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. séu
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 99.

Brașov, Mercuri 3 (15) Mai

1889.

Brașov, 2 Mai v.

Scim și vedem prea bine, că Ungurii, cei cari fac politica țării și aceia cari cred că o fac, nu se îndestulesc cu statul așa cum l'a lăsat Dumnezeu și l'a făcut sôrtea și istoria, ci le-a intrat în capu idea cea mai absurdă și mai contradicțore spiritului acestui seculu alu lumineloru, de a străforma adecă statul după idealul lor, de alu maghiarisa.

Cumcă astfelu nimic sântos nu se pôte crea în stat și cumcă prin certele și luptele provocate de acéstă tendință, pe câtu de nedreptă pe atât și de nerealisabilă se subminază bunastarea poporului fără a se ajunge în veci la consolidarea statului și la o dezvoltare firască a lui, ne-au putut convinge cei două-șeci de ani de dezvoltare „patriotică“.

Am fostu preșis nu numai odată, că însiși Ungurii se voru înspăimânta de relele, ce se voru nasce dintr'o asemenea tendință nebună. Ađi le recunosc mai toți și le însiră pe nume, numai cauza adevărată, care le-a produs nu voiesc să-o recunoscă séu mai bine șis nu voiesc să-o mărturisescă. Întréga opozițiune maghiară blamază unanim modul de guvernare alu lui Tisza, ér maioritătea din dietă nu pôte refrânge argumentele covârșitoare ale opoziției.

Deputatul Pavelu Hoitsy numi guvernarea lui Tisza în fața dieței si a țării „*guvernare neonestă*“. Și elu produse totodată și argumentele pentru acéstă stigmatizare a guvernării tisziste. Aceste sunt: atitudinea echivocă a lui Tisza între curtea domnescă și țără; deosebirea legilor în același stat; nerespectarea legilor de guvernul Tisza și de organele lui; crearea unei legiuni de bugetivori, ca aceste creature să înmulțescă partida lui Tisza séu să lucreze pentru înmulțirea ei; trecerea cu vederea, ba chiar aprobarea și ta-

xarea de merit a volniciloru acestoru creature, comise în serviciul guvernului și alu partidei tisziste; domnirea cliceloru, a consortieloru și coteriiloru, cari mijlocesc favoruri, drepturi, numiri în funcțiuni, c'unu cuvântu totala demoralizare politică; imprevurarea că Tisza la tôte interpelările și reclamarile în contra nedreptățiloru severșite de organele sale are cuvinte bine alese, frumoșe, când bune și promițitoare, când batjocuritoare séu amenințătoare, dér fapte spre a îndrepta reul și a face să iuvingă dreptatea și să domnescă legea în locu de arbitriu, niciodată nu produce; înmulțirea în modu înspăimântătoru alu defraudărilor ș. a. ș. a.

Aceste se dic și nu se pot nega despre acelu guvern, despre care se afirmă, că e cel mai ungurescu, că sub densusu a avut Ungaria o influință și un pondu în afacerile monarhiei și în cele europene, ca niciodată, și că a câștigat numelu ungurescu o vedă în afară, ca și care nu s'a mai pomenit până acuma.

Una însă a uitat, séu n'a voit Hoitsy să amintescă între păcatele guvernării tisziste și acéstă una după a noastră părere — covârșesc pe tôte celelalte și este adevăratul isvoru alu multora dintre ele.

Pecatulu cel mai de căpeteniă alu guvernului Tisza este, că a favorizat, ba pe sub mână a urdit și organizat chiar în țără cruciada maghiarisării, inaugurând politica exclusivistă și intolerantă de rassă, dându o lovitură de mörte egale îndreptării și deschidend cale largă spre a-și câștiga merite eftine la o mulțime de ómeni netrebniți, incapabili și fără de caracteru.

Cunoscem prea bine firea ungurescă și scim că vanitatea națională jócă un rol însemnat, putem dice prea însemnat în totu ce cugetă, dice și face Un-

gurulu. Pentru dezvoltarea și nutrirea vanității naționale au lucrat și lucră aprópe toți scriitorii unguři. Concedem dér, că pornirea ideei de maghiarisare a fost până la unu punctu órecare rezultatulu unui curentu generalu. Guvernulu tiszist u-i-a fostu acestu curentu binevenit. Ca și imperatorii români de odinórá, elu l'a considerat și l'u consideră de „*circenses*“, adecă de joc și petrecere națională, ca poporul să uite de „*panem*“, adecă de greutățile și de relele ce se nmulțesc mereu în țără.

Acestu mijlocu de a-și distra „*națiunea*“, ca să nu-și vedă și cunoscă relele și pericolele de cari e amenințată, de sigur, că nu e nici cinstit, nici moral; dér cu atât mai puțin înțelept este a provoca într'o țără poliglotă certe și lupte de rassă, de limbă pe dec și sute de ani, pôte numai pentru unu momentu de respiriu guvernamentulu, va să dică spre a declina atențiunea „*națiunii*“ pe câtva timpu dela unele lucruri, cari nu suferu lumina șilei. Acéstă este de siguru cel mai greu păcatu politicu ce l'a comis guvernulu lui Tisza și istoria i-lu va infera în frunte.

Dacă opoziționalii unguři voiesc să îndrepteze relele publice, să redice morala publică în stat, trebuie mai întâiu de tôte să desarmeze pornirea de maghiarisare, idea acéstă nespuse de nebună, care împiedecă consolidarea statulu, pe lângă că ilu face și de risu înaintea lumii inteligente. N'ar trebui să uite Hoitsy și cu elu ceilalți Kossuthiști, că revoluțiunea din 1848 a cădutu și a trebuit să cadă tocmai pentru exclusivismulu naționalu, pe care a întemeiat'o Kossuth.

Și tôte voru fi ilusorie și nimic bun, sântosu și durabilu nu se va puté dobendi, pe câtă vreme va predomini în statu politica exclusivismulu de rassă și nu se va

imbrățișa sinceru egala îndreptă-tire națională.

Cine nu va voi să credă, să ne răspundă la următoarele întrebări: Óre statele nord-americane și-ar fi putut elupta vre-odată independența față cu Anglia, decât inaugurau domnirea exclusivă a or și cărei rase, dintre cele multe ce locuesc în ele? Óre republica nord-americană, cea independentă, avută, întru adevăr liberă și mai puternică, ca or care statu europenu ar puté să existe unu anu numai decât s'ar arbora întrinsa stindartulu politice de rassă și prin acéstă s'ar altera egala îndreptă-tire a multeloru limb, ce se desvoltă pe teritorulu ei?

Nu Austria și „*camarilla*“ ne-au bătut și ne bat pe noi — domnule Hoitsy și soți — ci politica voastră cea nepractică, rea și fatală din întru.

Înainte de a se schimba radicalu acéstă politică și înainte de a se îndrepta spre scopuri practice, egalul folositoare tuturor cetățeniloru, fără deosebire de rassă și de limbă, nu voru puté guverna cu nimic mai bine nici Apponyiști, nici Kossuthiști.

DIN AFARĂ

Pressa germană și congresele catolice.

Oficiosa „*Post*“ din Berlinu scrie în contra demonstrațiunei congresulu catolicu din Austria în favóra restabilirii dominațiunei lumesci a Papei. Dacă partida papală din Spania și Portugalia ia astfelu de resoluțiuni, urmarea e stîrnirea urei între popórele romanice înrudite; dér când în Austria, care e aliată cu Germania și cu Italia, decidu așa ceva două mii de catolici adunați, între cari și arhiepiscopii din Viena, Praga și Salzburg, atunci cestiunea ia pentru Germania altă formă, căci ura națională, cu greu înădușită, a Italianiloru în contra Austriaciloru prin nimic nu se pôte aprinde mai ușor și mai violentu, decât prin atacuri contra Romei.

Camera italiană și congresele catolice.

În camera din Roma, deputații Ca-

FOILETONULU „GAZ. TRANS“

Curierulu Expoziției din Parisu.

[Correspondența noastră particulară.]

Parisu, 8 Mai 1889.

V

Discursulu de inaugurare, rostitu de Președintele Republicei în ziua deschiderii Expozițiunii, a fostu următorulu:

Domniloru!

Francia gloriuica ieri a aurora unui mare secolu, ce inaugură o eră nouă în istoria omenirii.

Ađi venim să contemplăm o operă imaginată de acestu secolu de muncă și de progres în tótă mărirea și splendorrea ei.

Venim să salutăm pe lucrătorii din tótă lumea, ce și-au depus aici fructulu silințeloru lor, producțiunile geniului lor. Venim să le întindem o mână amică tuturor celor cari au devenit colaboratorii noștri în opera păcii și a concordiei, la care amu invitată națiunile.

Venim să dorim unu *bine ați sositu* vizitatoriloru, cari deja, din tôte punctele orizontulu, fără a măsura distanțele, sosesc între atâtea frontiere,

spre a lua parte la serbările noastre.

Ei voru fi aici în o țără ospitalieră; Parisulu va fi fericit a-i puté primi între murii săi, și óspetii noștri voru vedé câtu valorează calumniile dictate de pasiuni órbe, cărora nici chiar respectulu de patriă nu le pôte impune tăcere.

Scumpa noastră Francia e demnă d'a atrage în sinulu séu elita popóreloru. Ea are dreptulu d'a fi mândră de sine însași și d'a-și serba, cu fruntea sus, centenarul séu economic, ca și centenarul politicu dela 1789.

Ea a sciut să se ridice c'o energiă de feru chiar după cele mai crude încercări, și n'a desperat niciodată de sôrtea sa. Ea a reeșit să inspire o adevărată încredere prin buna credință în angajamentele sale publice și prin lealitatea sa; ea a dat, prin instituțiunile sale, o forță nouă muncii, a reînsofășit comerțulu și industria, a îmbărbătat agricultura atinsă de nenorociri îngrozitoare; economiile națiunii se bucură de cea mai mare impulsivă, și niciodată nu se iviră mai multe inițiative vigoróse, nici nu se făcură mai multe cercetări zelóse în tôte ramurile activității publice și private, decât acum.

O repetu cu fală: Francia urmăresce în pace și liniște opera sa de progres și secolulu laboriosu ce se încheie va lăsa în istoria ei o urmă luminosă.

Cātu drumu amu străbătu din timpul, când François de Neufchâteau instalase, în 1798, o sută și dece de expoșanți în templulu Industriei, pe acestu Câmpu alu lui Marte. Ce admirabilu avântu luat'a activitatea omenescă liberată de cătușile trecutulu! Ce crescere a bogăției publice sub înruirea muncii emancipate, a comerțulu liberat, a reformeloru vamale interioare!

În punctu de vedere socialu, putem resuma progresulu realizat prin formula acéstă eloquentă: Viéta omului lungită, mortalitatea scădută.

În atmosfera întăritore a libertății, geniulu omului își regăsesce inițiativa, științele își iau avântulu lor, vaporulu și electricitatea transformă lumea.

Unu secolu, care a vădutu astfelu de minuni, *trebuia să rămână celebru*. Dér acéstă nu se putea realiza decât printr'unu admirabilu concursu de popóre ce sosite, din tôte părțile lumii, își dau întâlnire aici pentru a expune împreună minunile industriei și splendorile artei moderne.

Aceste sunt serbările acele gran-

dióse ale muncii, în care națiunile se apropia unele de altele și se înțeleg; aceste serbări sunt ce trebuie să cimenteze stima și simpatia între popóre, să favorizeze nascerea unor sentimente, ce nu voru întârzi d'a influința într'unu modu fericit asupra sorții lumii întregi îndată ce va fi sositu ora când resursele popóreloru și produsulu muncii lor nu voru mai fi consacrate decâtu opereloru păcii.

Écă în ce sensu a fostu ascultat apelulu Francei, și concursulu spontanu și independentu, ce popórele însși au voit să dea acestei manifestațiunii de fraternitate internațională, sporesce încă mărirea morală a acestei serbări.

Despre strălucirea ei materială, veți judeca imediatu. Veți vedé ce surprize rezervă generațiunii noastre minunile progresulu în științe, veți vedé câtu de nesecabile sunt resursele industriei omului și câtă strălucire dau epocii noastre comorile arteloru.

Domniile Vóstre aveți deja cunoscintă despre cadrulu în limitele căruia se desfășoră tôte aceste minuni. Ați putut apréia, intrându aici, frumoșă ordine a acestei mari Expozițiunii, în care inginerii, arhitecții și constructorii au rivalizat în știință, zel și devotamentu

vallini și Pais au întrebat, ce părere are guvernul despre manifestațiunile congreselor catolice pentru restabilirea puterii lumesci a Papei.

„In Italia, țise Cavallini, îndată ce cuteză cineva să vorbescă despre Triest ori Trient, comisariul de poliție e imediat acolo cu poliștii. In Austria însă îi e permis unei adunări de preoți să își exprime nepedepsiți dorința de a nimici unitatea italiană. Dacă așa stă lucrul, atunci să nu se mai aștepte cei din Viena, ca să mai facem și de aci înainte Austriei servicii de gendarm în contra irredentismului. Nu e necesar, ca lumea să serbeze cu noi ziua de 20 Septembrie, dăr putem cere și aștepta, ca să ne lase'n pace. (Vii aplause generale în întreaga cameră).

Pais se îndoesce, că Austria își îndeplinește datorita de aliată cu aceeași promptitudine ca Italia. „Totuși ce poartă nume italianu, e batjocorit acolo; chipurile bărbaților italieni, cari au luptat pentru libertate, sunt arse, ba unei foi literare i-s'au închis țerile austriace, fiindcă poartă numele reginei. Pe când acolo de altmintearea nu se ține nici o adunare fără un comisar de poliție, ba chiar observări nevinovate sunt urmărite, de astădată autoritățile și-au astupat urechile, ca să nu audă vorbirile, cu care bărbații evlavioși au insultat și calumniat un imperiu aliat cu împăratul Austriei.“

Ministrul-președinte Crispi declară, că congresul catolic din Viena a fost o adunare privată, la care a luat parte numai clerul de jos, nefiind reprezentat nici măcar a patra parte din episcopatul austro-ungar. Ar fi o greșelă a crede, că manifestațiunile congreselor catolice au fost provocate de guvernele respective. Departe de a le sprijini, guvernele externe au declarat, că cestiunea papală e o cestiune italiană. Ziua de 20 Septembrie 1870 a pus în Roma o barieră între trecut și viitor; trecutul nu se mai poate întorci. Italia nu se teme de aceste încercări nefolositoare și e destul de tare ca să facă a i-se respecta drepturile.

SCRILE ȚILEI.

In afacerea școlilor noastre. Ilustratarea Sa D-lu Episcopu alu Gherlei, Dr. Ioan Szabo, a petiționat la ministerul unghuresc de culte și instrucțiune, ca în lipsa de învățatori diplomați să i-se permită a aplica ca învățatori preoți, cari au absolvat gimnaziul obținându și testimoniu de maturitate și cari în teologie au învățat și pedagogia. Ministerul a trimis petițiunea acesta a episcopului comisiei administrative a comitatului Bistrița-Năsăud, care în ședința dela 9 Maiu a luat o la desbatere. Se înțelege, comitetul administrativ, alți

căruia președinte este Banffy-pașa și în care figurează ca inspectoru de școle Dr. Havas Gyula (alias Berger Itzig), s'a pronunțat în contra cererei Episcopului, dîcîndu între altele, că d. es. la școla română gr. cat. din Romuli nu din lipsa de învățatori nu s'a prezentat nimenea la concursul pentru ocuparea postului de învățator, ci din cauza salariului premic, care nu trece peste 200 fl. S'a învoit însă comitetul, ca în acele comune, unde învățământul este cu totul împiedecat din cauza lipsei de învățatori diplomați, pe basa unei permisiuni cerute înainte să se pōtă aplica provisoric preotul ca învățator. Imprejurarerea, că preoții au învățat la teologie și pedagogia, n'a luat o comitetul în considerare sub cuvînt, că între altele stă în contradicere cu §. 6 alu legi, privitoru la limba maghiară. Acesta este părerea ce a comunicat o comitetul administrativu ministerului unghuresc de culte și instrucțiune publică. Vom vedea ce va face ministrul.

Porto personalu pe căile ferate ungheresce, precum asigură „Kolozsvar“, intră în vigoare la 1 Augustu a. c. n. Cu acesta și espiră ori ce dreptu de favoruri în prețurile de călătorie, afară de favorurile militarilor, cari călătoresc în afaceri de serviciu. Prețulu din Brașov până la Budapesta e: 13 fl. cl. I, 9 fl. cl. II, 6 fl. cl. III.

Camera advocațională din Alba-Iulia face cunoscutu, că avocatulu din Deva Dr. Alexandru L. Hosza a fost primit în lista camerei.

Paserea mălaiu viseză. Fōia unghurescă din locu a adus șcirea, că d-lu Zalai, colonelulu de husari transferat de curînd în Brașov, a dat un ordin de ȳi, ca de acum înainte fiecare înscriere (Anmeldung) cu gura să se facă în limba unghurescă. — Și cumetrele din Clușiu au crezut o, că s'ar pute da în armata comună un asemenea ordin de ȳi! Ce naivitate!

Din Lugosiu a primitu „Luminatorulu“ o depeșă telegrafică de totu mutilată despre decursulu congregațiunei comitatene, din carea cu mare greutate a descifrat următoarele: „După deschiderea congregațiunei cetindu-se raportulu trimestralu alu vice-comitelui, d-lu Brediceanu țice, că nu află nici . . . nici motivele pentru înmulțirea suspendărilor dirigitorilor comitatensi și a notarilor cercuali; întrăbă: decă d-lu comite supremu are cunoscința despre influințările și coruperile ce se facu la alegeri, cari răpescu apoi totă basa morală a actelor electorale?! Mai departe interelantele enumeră mai multe casuri speciale, în cari fibirii facu alegerile de

notari și de juți comunali numai pentru sume enorme, — că însuși statulu perde mii de fl. prin defraudățiuni, — decă pentru astfelu de cause s'a făcutu arătare criminală? După amēți d-lu Brediceanu ca membru alu comisiei permanente, facu propunere, ca statulu să iee în bugetulu seu gimnaziulu din Lugosiu și să-lu sistemiseze cu limba română ca limbă de propunere“. . . (mai departe nu s'a putut descifra).

Domnișora Elena Teodorini, celebra noastră cântăreță, a părăsitu țilele aceste orașulu Havre, spune „Romanolu“, imbareându-se pentru Buenos-Ayres în America, unde a fostu angajiată pe unu periodu de 4 luni.

Nou institutu român de bani. „Lugosiana“, institutu de credit și de economii pe acțiuni în Lugosiu, și-a început activitatea sa în 1 Maiu a. c. nou. Capitalulu de acțiuni este 57,000 fl. cu 570 acțiuni à 100 fl. acțiunea.

De-ale poștei. Pentru durata sesonulu de băi în Covasna—Vainafalu va fi aședată în Vainafalu la intrarea promenadei o cutiu de scrisori, din care scrisorile se vor lua în tōte țilele la 6 ore d. a. și se vor trimite la oficiulu postalu din Covasna. Scrisorile adresate la Vainafalu se vor distribui gratuitu de oficiulu postalu din Covasna fie-căruia în casă. Căruța poștei pleacă în fie-care ți la 6 ore dimineața din Covasna la Chezi-Oșorheiu și sosese, întorcându-se înderātu din Chezi-Oșorheiu, la ora 1 și 40 minute în Covasna.

Revolta în temnița. În temnița judecătorei de cercu din B. Gyarmath s'au revoltat vr'o 80 de pungași și vagabunși, cari cu câteva țile mai înainte fuseră trimiși acolo din Pesta. „Cinstiile“ lor s'au revoltat, fiindcă nu li-s'a dat mîncarea la 12 ore, ci la 1 oră. A fostu o adevărată bombardare cu castrone (de tinichea), cu scaune și cu mese Procurorul anchetază.

Cerealele în România. Temperatura în cursulu săptămănei, scrie „Curierulu Fin.“ de Duminecă, a devenit mai caldă și vegetația a început a se resimiți peste totu loculu, a face mari și repeți progrese. Cultivatori în genere paru foarte mulțumiți de situațiunea grănelor de ȳnă. Stricăciunile, ce frigulu și ploile reci din săptămănele trecute aru fi putut face viilor și pomilor roditori se crede că sunt foarte mărginite.

Starea sēmănturilor în Transilvania. Raportele oficiale incurse în 23—29 Aprilie la ministerulu de agricultură comunică următoarele despre starea sēmănturilor în Transilvania; In comi-

tatele Transilvaniei sēmănturile se desvoltă forte cu anevoie. Sēcara este pretutindenea mai frumoasă decātu grăulu. Sēmăntura de primăveră este mai deșă decātu cea de tōmnă; lucrarea câmpulu este întărțiată în tōte părțile, în comitatulu Murășu-Turda încă nu s'a putut începe aratul. Lucrările de grădină sunt aproape terminate. Arborii de pōme sunt bogati de boboci fructiferi; viele cresc frumoșu. Nutrețulu și pășunile, mai cu sēmă lȳerna, se desvoltă forte bine.

Reprezentațiune teatrală de diletanți.

Clușiu, 10 Maiu 1889.

In 5 a lunei curente, după cum se anunțase deja prin organele nostre de publicitate, ni-s'au procurat și nouă câteva momente de distracțiune mulțamită curentulu ce pare ași validita totu mai multu înriurița sa binefăcătoare, și în cercurile de aici. S'a început cu seratele literare și s'a încheiatu cu reprezentațiunea teatrală din cestiune, despre care vȳ facu un scurtu raportu.

Trebuie să mărturisescu, că condeulu imȳ este multu mai debil, decātu a putȳ presenta on. publicu o iconă fidelă despre mersulu acestei conveniri sociale; dăr zelulu unora și indolența altora dintre cei chiamați, mȳ îndemnă involuntaru la acesta, chiar și în risicul de a atinge susceptibilitățile unora seu altora, ceea ce da capo nu'mi este scopulu.

Până când unu curentu păgubitoru învenineză viața socială și politică, până atunci scopuri, cari exclusiv numai pe cale socială se pot realiza, rămănu fără rezultatulu dorit.

Din aceste premise ar putȳ urma, că la noi esistă partide și aceste sfășia interesele nostre vitale? Intre marginile discrețiunei țisū, nu. Viața noastră socială și politică pătinesce de morbul desorganizatoru alu fracțiunilor, pentru că caracteristica partidelor este: lupta pentru o idee morală; ȳr în fracțiuni se manifestă interesele egoistice-personali și subminează interesele comune, întrebunțându mijloce inconveniente și condamnabile. Preferirea intereselor personale, indolența față cu interesulu comunu și lipsa conceptulu acestuia, caracterizează în mare parte viața noastră socială și politică.

Decă ne unim în vr'unu modu ȳcare în scopu, atunci divergița în mijloce prea de multe ori jertfese scopulu, decă modalitățile scopulu comunu, unii — în modu unilateral — le schimbă în defavorulu celorlalți, pretindȳ totodată ca și în ȳstȳ modu să-lu considere de comunu. Durere, la noi interesulu comunu mai e supus și neajunsurilor confesionalismulu.

„Când inertița se pornese contra

pentru d'a presenta lumii o operă demnă de geniulu țerii lor.

In numele Franciei, le mulțumescu, lor și colaboratorilor lor. Ei n'au învinsu fără lupte, căci au trebuit să triumfeze și asupra timpulu și asupra enormității materialulu, și mai pe susu de tōte, asupra relelor voințe ce persistau a nu înțelege, că Expositiia va fi opera Franței și nu numai a unei partide. Acești ȳmeni de inimă au sciut corȳspunde încrederii Republicei și se ție cu credința la tōte angajamentele ei.

Deci, după atăta trudă, onȳ lor!

Și acum, Domnilor, să mergem a visita împreună tesauzele ce lumea le-a îngrămădit în palatele și grădinile aceste, dând prin acesta țerii nostre o strălucită probă de încredere și de simpatia.

Salutându ȳspeții Franciei încă odată din totă inima c'unu bine aș sositu, declarȳ deschis Expositiunea din 1889.

Asupra discursurilor celorlalte, rostite atātu la Versailles, câtu și la Parisu, la inaugurarea Expositiiei, nu ne vom mai opri. De-o parte numarul și întinderea lor prea mare, de altă parte inferioritatea lor față cu cele două dis-

cursuri esențiale ale Șefulu Statulu ne reține dela plăcerea d'a le comunica lectorilor „Gazetei.“

Voindȳ acum să terminăm cu I-ulȳ ciclu alu Curierelor nostre, să arătăm opiniunea celor mai mari țiaristi franceși asupra rezultatelor imediate ale Expositiiei, precum și asupra alegerii datei de 6 Maiu, ca ți de inaugurare.

Primulu e țiaristulu-filosofu, Jules Simeonȳ, care se exprimă astfelu:

Gloria Expositiunii din Londra și cea a Expositiilor nostre dela 1867 și 1878 e eclipsată. 1889 e și va rămăne marea dată a Expositiunilor universale.

Actuala Expositiia ne dă, între altele bine-faceri, pacea pe șese luni. Șese luni e puțin lucru! dăr până acum nu eram siguri, dela desastrele nostre încȳce, nici de atātu. Niciodată, de 20 de ani încȳce, nu puterăm afirma unu singuru momentu: *Avemȳ șese luni de pace înaintea noastră!* E adevăratu, că pacea durază de 20 de ani, dăr grații numai unor serii de miracule. Acum pacea va dura șese luni în virtutea Expositiiei. Miraculele vor putȳ reîncepe apoi, și dea Dumnezeu ca seria lor a doua să dureze câtu cea dintăiu. Decă ȳmenii ar

avȳ unu picu de umanitate înrȳnșii, după aceste șese luni de țile de pace, dulce și fructoasă, și-ar convoca pe înțeleptii lor și li-ar țice: „Garantați-ne pacea pentru 20 de ani, pentru 10 ani!“ Acesta ar însemna unu mare pasu de mântuire...

Dăr să luăm lucrurile cum sunt și să ne bucurăm de fraternitatea acesta semestrială ce va ține dela 1 Maiu până la 1 Noemvre. Să trăiesc Expositiia, ce ne acordă acestu favoru.

In privința țilei de inaugurare, fixată imediatu după 5 Maiu, publicistulu și membrulu institutulu, Iohn Lemoine, se exprimă astfelu în articolulu seu: 5 Maiu 1789—1889.

„Data de 5 Maiu cu dreptu cuvîntu s'a alesu ca ți de celebrare a Centenarulu Revoluțiunei franceze, seu, simplu și într'unu cuvîntu, a *Revoluțiunii*. Fără îndoielă, imaginațiunea poporulu se dirige mai cu dragu spre ția de 14 Iulie, ția derimării Bastiliei. Aici avem unu suveniru ce intră mai multu în legenda universală, suvenirulu unei țile ce face popȳrele să tresară de entusiasm, de fiori, de sentimente confuze și misterioșe.

ȳia de 5 Maiu are unu caracteru

cu totulu altulu. Ea a fostu o serbare a dreptății, a rațiunii, a echităței. A fost o ți sfântă, o ți în care ar fi putut cineva crede în îmbrățișarea regalității cu poporȳ. A fostu ția legitimității, rezultanta întregii nostre istorii, evoluți normală a străduințelor străbunilor, conceperea frîscă a transformațiunei sociale, astfelu cum a pregătit o secululu filosofiei. Ah! decă acestu falnicu început s'ar fi putut continua pacnicu! dăr conflictulu era fatalu și societatea privilegiatilor nu putea și nu voia să mȳră fără luptă și fără de convulsii!“

E inutilu d'a adăuga, că cu tōtă înțelegciunea guvernulu franceșu, dovedită cu ția alegerii de 6 Maiu, reprezentanții oficiali ai marilor puteri europene n'au asistatȳ la inaugurarea Expositiunii. Putem afirma însă, că nu Expositiia a fostu, care să fi perditȳ ceva din cauza absenței catorva galonati.

După 15 Maiu vom începe dările de sēmă despre Expositiia, pe secțiuni.

a.

spiritului reorganizator a vieții noastre sociale... geniului inerția îi stă în cale.)*

Acosta este caracteristica vieții noastre sociale, dăr cu toate obstaculele pornite din simlul nostru, scopul atâtu moralu cât și materialu, multămită energiei și zelului neobositu alu inițiatorului acestei idei, Dr. Aureliu Isac, a stimatelor domnișore și bravului tineret, a produs un rezultat escelent.

Acuma fi'mi permisă a trece la descrierea reprezentației teatrale.

In acosta și mai în fiă care moment primeam scirea despre sosirea unei séu altei familii din provinciă, chiar și din locurile cele mai îndepărtate; în toate părțile o vioșă neîndatinată, comitetulu arangiatoru în frunte cu zelosulu președinte Dr. A. Isac, încuragiându mereu la lucru, alerga în sus și în jos pentru a pregăti oșpeților o primire pe cât de convenientă, pe atâtu de ospitală și a le pute procura o séra cât de plăcută. Astfelu s'a și întemplat.

Deja înainte de orele 7 impluse publiculu sala spațioasă din Uj-vilag, întocmită pentru acosta ocaziune. La 7 1/2 se ridică cortina și între aplause fără finit apăr pe scenă simpatica D-șora Cornelia Pop în rolul D-na Melinescu, care n'am cuvinte a pute preciza cu câtă profunditate a studiat și a pătruns în spiritulu acestei bucați. Precisiunea și ușurătatea cu care și-a interpretat rolulu îi facu numai onore tinerei diletante.

Asemenea D-ra Iustinia Galu în rolulu D-nei Razianu a dovedit totu atâta studiu; mișcarea acomodată, în dialogulu ce se petrece între D-na Melinescu și D-na Razianu i-a interpretat rolulu cu atâta precisiune, încât mai bine abia s'ar pute pretinde. Trebuie să constatez, că nici toaletale n'au lăsatu nimica de dorit ar fi făcutu onore ori cărei scene. Nu cu mai puțin succes și-au interpretat rolurile D-rele: Virginia și Olimpia Popu, Maria Nasta și Aurelia Galea, mai departe D-nii: Dr. Iosif Farcașu, Vict. Mihu, Vas. Ianza, Al. A. Epureanu, Pomp. Danu, A. Olteanu, Al. Bohetel, I. Făgărășanu și R. Roșescu.

In piesa „Creditorii“: D-ra Elisa Nasta în rolulu Aglaiei, actrița, a secerat vii aplause; nu mai puțin d-nii: Val. Abui, Pomp. Danu, I. Comșa, Al. Bohetel, Fl. Munteanu, Vict. Colceriu, Clemente Barbulu și A. Olteanu.

Mai după fiacare scenă urmară aplause, cari nu voiau să încete, urările de „bravo“ nu erau nendatinate în acosta séra plăcută, pe fața fiăcărui se observa bucuria și însufățirea generală de care era cuprinsă inima fiă-cărui.

La orele 10 încep danțulu cu „Ardeleana“. Cadrilulu și „Romana“ s'au jucatu de 40 de părech. Intre oșpeți am avut onore a pute saluta dintre d-șore pe: Cornelia, Virginia și Olimpia Popu, Maria și Elisa Nasta, Aurelia și Victoria Galea, Ana și Sidonia Popu, Amalia Roșescu, Valeria Istvânti, Virginia Molnar, Aurelia Ianchi, Victoria Ioanovicu și Rozalia Lichtenstein (tote din Clușiu), din provinciă D-șorele: Iustinia Galu, Ida Ciato (costum național), Felicia și Dorina Rațu, Clotilda..., Cornelia Lupu, Silvia Crăciun, Valeria Rusu, Genie Bercian, Elena Silași și d-ra Bozacu. Dintre domne din Clușiu: Ecaterina Popu, Elisa Isacu, Elena Coroianu, veduva Isacu, Galea, Al. Popu, Ianchi, Ioanovicu, Const. Popu și Lichtenstein; din provinciă domnele: Galu, Rațu, Ciato, Crăciun, Moldovanu, Coroianu, Bercian, Bozacu, Tilea și altele, ale caroru nume n'am onore a-lu sci.

Dintre d-ni: N. F. Negruțu redact., Lud. Ciato, Sab. Coroianu, Silv. Moldovanu, Sim. Stoica, I. Bozacu, Mihailovic, ing. (Szolnok—Ungaria), Dr. St. Popu, Dr. G. Popovic (Aradu); dintre d-nii oficeri: Ceusanu cap., Kram cap., S. Draganu loc., Cojocar loc., C. Reinert loc., R. Kneisel loc., Hauser loc.,

Helfenbeim subloc. și Mărgineanu asp. Joculu a duratu până'n dalbe dor, când apoi ne-am depărtatu cu toți ducându cu sine fiecare cele mai plăcute suvenir.

Pentru întregirea acestei corespondențe ar fi încă multe de scrisu, atâtu din punctu de vedere alu intereselor noastre locale, în specialu, cât și ale publiculu peste tot. Adeseori te cuprinde un felu de indignare, când veți petrecându-se lucruri, cari stau în contradicere cu cele mai primitive axiome etice, și încă sub massa naționalismulu și sincerității, lucruri cari se trecu cu vederea, în locu de a se discuta în publicu, și se impun publiculu necunosătoru de cauză, ca bune.

Dăr mă restringu la atâta, nu pentru că așu avé témă, că nu mi-aș pute formula apretiarile mele într'unu modu destulu de corect și imparțialu, destulu de amésuratu legiloru buneicuințe, ci din simplulu motivu, de a mă conforma promisiunei mele să facu o referadă scurtă. Și cu acosta am încheiatu.

Veritas.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Șieitinu, 9 Maiu 1889.

Stimate D-le Redactoru! Dna S-lui martiru Georgiu, adecă Dumineca de 5 Maiu 1889, pentru poporul gr. cat. din Șieitinu fu o și de mare bucuria.

In acea și adecă se binecuvântă și sânti temelia bisericei acelu poporu, pe care de 25 de ani ilu nutresce dorulu fierbinte de a pute și elu lauda pe Atotputernicul — precum ilu laudă ceialalt frați ai lor, adecă gr. orientali — în biserică de pără, ér nu îndesuți într'unu localu strimtu și intanecosu, ca până acum.

Câte lupte și câte greutăți a avut de a îndura zelosulu poporu gr. cat. din Șieitinu, până să și vedă implinită dorința sa, mai bine ni-ar pute spune acosta paciința de feru a M. On. D-nu Paulu Maioru, parochulu din locu, care n'a cruțatu nici ostenelă, nici spese numai și numai să și vedă realizată dorința sa și a filor și sufletesci, pe cari i conduce de unu pătraru de secolu.

Dacă poporulu din Șieitinu după așteptare de unu pătraru de secolu i se implinesce dorința, în primul locu este a se multămi pentru acosta Ilustrității Sale Prea grațiosulu părinte Mihailu Pavelu, episcop. gr. cat. de Oradea-mare, și martulu guvern Dicesan, prin a căruia stăruință s'a pututu esopera din lăsamentulu fiă iertatulu de piă memoriă Iosif Pap Szilagy, care a lăsatu 6000, adecă șese mii florini v. a. pe séma zidirei bisericei din Șieitinu, la cari poporul a contribuit din alu séu propriu prin repartițiune 1000 fl. răscumpărarea jugalelor și a manualelor 1573 fl., din cassa bisericei 1000 fl., Majestatea Sa Impăratulu din casseta Sa a dăruitu 200 fl., și mai sunt a se primi 2000 fl. din fondulu religionar.

In alu 2-lea locu meritulu edificării acestei biserice este a se atribui Reverendissimulu D-nu Georgiu Iuhasu, protopopulu District. Macău, precum și M. On. D-nu Alesandru Gera, coadjutoru (capelanu) în Macău.

Sfințirea s'a sêvșit prin Rvnd. D. Georgiu Iuhasu, protopopulu Macăului ca delegatu episcopescu, care a servitu ca pontificante, dimpreună cu m. on. dnu Georgiu Orosu, parochulu din Nădlacu și Paulu Maioru ca concelebranți. Cântările sub s. liturgiă le-a executatu tineretulu sub conducerea cant.-invet. Georgiu Secula și Paulu Görög, ér Cherubiculu. Irmosulu și Pricésna le-a cantatu — solo — veteranulu cantoru catedralu și profesorulu de cantu la preparandia din Oradea-mare Georgiu Ciara Varju, carele, prin tonulu séu melodios și plăcutu, a storsu lacrimi din ochii ascultătorilor. La punerea petrei fundamentale de cătră

insu-și Rds. d-nu delegatu episcopescu, după care și oșpeți mai puseră câte o pără, Rvds. d-nu G. Iuhasu ținu o predică forte pătrundătoare și frumoasă.

După finirea actulu și a sântei liturgii parte din oșpeți se întruniră la unu banchetu comunu arangiatu totu de M. O. D. preolu localu dela care pe la 6—7 ore séra neîmprăștiarăm.

Poporul nostru priveșce acum cu desfățare la lucrările zidirei noui biserice. G. S.

Literatură.

Familia, diaru beletristicu literaru, apare în Oradea-mare în fiă-care Duminecă și costă pe anu 10 fl. séu 25 lei, pe 1/4 anu 2 fl. 70 cr. Redactoru și editoru: Iosif Vulcanu. — Nr. 18 dela 12 Maiu nou conține: Ingrijată (poesiă), de Lucreția Suci; Spre mare (novelă, fine), de Duiulu Zamfirescu; Prima sextină (poesiă), de Mircea C. Dimitriadi; Evangelia cea mai alésă, de Gr. Sima alu Ionu; Teresa Raquin (dramă) prelucrată de N. A. Bogdanu; Poesii populare (din Maramureșu) culesse de Ioanu P. Comanu; Dela Bucurescu, de Iosif Vulcanu; Publicațiunile istorice Hurmuzaki; Premiile Academiei Române; Schițe din Parisu (textu și ilustrațiune); Teatru și musică; Ce e nou?; Căendarulu sêptemănei.

„Meseriașulu Român“, fôia pentru invetățură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Apare în Brașovu de 2 ori pe lună în mărime de câte o colă și costă pe anu 1 fl. 20 cr., pe 1/2 anu 60 cr.; pentru România pe 3 luni 1 francu, pe anu 4 franci. Editoru și Redactoru: Bartolomeiu Băulescu, președintele Reuniunii pentru sprijinirea meser. rom. în Brașovu. — Nr. 9 dela 1 (13) Maiu cuprinde: Meseria cismăriei și papucăriei; Museele de industriă; Secțiunea Română la Parisu; Foia „Mes. Rom.“: Averi adunate din rămășite; S'a turcitu-se băiatulu! (anecdota populară), de T. D. Speranția; Felurite pentru meseriași; Scrii economice și industriale; Multe și mărunte; Diverse; Recepte folositoare; Glume; Concursu; Têrgurile dela 1—16 Maiu; Avisu; Nou abonamentu la „Meseriașulu Rom.“

INVITARE.

Prin acosta se dechiară de convocată adunarea generală ord. a Reuniunii femeiloru române din Mediașu și juru pe ziua de 2 Iuniu a. c. st. nou în școlă gr. cat. din Mediașu la 1 ora d. am. — la care e invitatu fiă-care membru alu Reuniunii, precum și fiă-care binevoitoru alu ei. Ședința comitetulu la 11 ore a. m.

Cele mai însemnate obiecte de pertractare sunt: alegerea comitetulu permanentu, a președintei, cassierei și a bărbaților de consiliu; raportulu comitetulu despre activitatea sa din periodulu espirat, absolutorulu Cassierei, și propuneri, cari țintesc prosperarea Reuniunii.

Mediașu, 1-a Maiu 1889. Cu totă stima

Maria Romanu, președintă.

CUNUNIA.

Domnulu Ionu An. Cullley și-a serbatu căștoria sa cu Domnișora Aneta St. Blebea, Duminecă, 30 Aprilie 1889, în biserică Sf. Nicolae din Brașovu. — Felicitările noastre tinerei părech!

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulu biurulu de coresp. din Pest)

Berlin, 14 Maiu. In ședința de eri a ministerulu de statu prusianu ținută sub președința lui Bismarck, a luat parte și împăratulu la desbateri, care au duratu mai multe ore, asupra încetării lucrulu în ținutul minelor de cărbuni. Impăratulu primesce ași o deputațiune a lucrătorilor minelor de cărbuni.

Essen, 14 Maiu. Numărulu greviștilor a crescutu la 90.000.

Dortmund, 14 Maiu. Mișcarea

lucrătoriloru cresce. Lucrătorii se adună la țehuri avându o atitudine amenințătoare, ca să distrugă mașinile dela apeductu. Tuburile mașinării idraulice, care provéd cu apă întregulu ținutu industrialu, sunt amenințate.

Bruxela, 14 Maiu. Boulanger se va permuta pe la finele lui Maiu din Londra aci.

Viena, 14 Maiu. Tractările dintre căile ferate austro-ungare ale statulu și br. Hirsch pentru cumpărarea căiloru ferate orientale s'au zădărnicitu definitivu.

DIVERSE.

Ideia americană. Advocații din Montreal și din Quebec (America) au făcut guvernulu canadianu o cerere ciudată. Domni aceștia cer ca ori ce procesu să fiă suspendatu în totu timpul lui Maiu, ca să se potă duce la expozițiunea din Parisu. Guvernulu li-a primitu cererea, și toate procesele s'au suspendat până în Iunie.

La spitaiu. Venindu mediculu la visita de dimineță în spitalu, găsesce pe unu bolnavu nemișcatu în așternutul séu. După ce-lu examinază o clipă, dice omeniloru de serviciu:

— Să-lu ridicăți d'acea și să-lu duceți la autopsia, căci a murit.

Servitorii ilu ridică. Dăr bolnavulu nu murise, ci era numai leșinat. Scosu afară din spitalu dete de rēcore și se desteptă:

— Unde mă duceți? dice elu servitoriloru cu o voce slabă.

— Apoi la sala de autopsia, i-se răspunde.

— Dăr n'am murit!

— Nu ție rușine — ilu înfruntă unu servitoru — să spui prostii? Ce, o să șcii tu mai bine decâtu domnulu doctoru?

Șiși urmară drumulu înainte spre sala de autopsia (să-lu tai.)

Influența vegetalelor în medicină.

S'a constatat, că țelina influințază asupra sistemulu nervos și este o cură pentru reumatismu și neuralgiă. Patlagele roșii influințază asupra ficatulu, spănaculu are unu efectu directu la bólele de rinichi. Căpa usturoiulu și măslinile promovéză digestiunea și forméză o cantitate considerabilă de salivă și de suc gastricu. Căpa, crudă se priveșce încă ca unu remediu pentru insomnie. Francesii o întrebunțază ca unu escelentu medicamentulu în casuri de slăbiciune ale organelor digestive.

Cursulu pieței Brașovu

din 14 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	9.38	Vând.	9.40
Argintu românesc	-	9.32	-	9.35
Napoleon-d'ori	-	9.42	-	9.43
Lire turcesce	-	10.70	-	10.78
Imperiali	-	9.70	-	9.78
Galbin	-	5.55	-	5.60
Seris. fonc. „Albina“	6 1/2%	102.—	-	—
„Rubele“	5 1/2%	98.50	-	99.—
Ruble rusesce	-	125.—	-	126.—
Discontulu	-	6 1/2—8 1/2%	-	pe anu.

Cursulu la bursa de Viena

din 13 Maiu st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	-	-	103.05
Renta de hărtia 5%	-	-	-	97.60
Imprumutul căiloru ferate ungare	-	-	-	142.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	-	-	-	100.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	-	-	-	—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	-	-	-	113.50
Bonuri rurale ungare	-	-	-	105.30
Bonuri cu clasa de sortare	-	-	-	105.30
Bonuri rurale Banat-Timișu	-	-	-	105.30
Bonuri cu cl. de sortare	-	-	-	105.30
Bonuri rurale transilvane	-	-	-	105.30
Bonuri croato-slavone	-	-	-	103.—
Losuri din 1860	-	-	-	144.—
Acțiunile băncei austro-ungare	-	-	-	902.—
Acțiunile băncei de creditu ungar.	-	-	-	313.75
Acțiunile băncei de creditu austr.	-	-	-	302.—
Galbeni împărătesce	-	-	-	5.64
Napoleon-d'ori	-	-	-	9.42
Mărci 100 imp. germane	-	-	-	58.02 1/2
Londra 10 Livressterlinge	-	-	-	118.80

Editoru și Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

*) Titu Maiorrsu.

Ajutoră grabnică și sigură

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMĂRILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirii bune este deja pretutindenea cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire a cărei de stomach, lipsa de apetit, rigăele, congestiunilor, haemorhoidelor etc. etc. In urma eficacității sale a devenit acest balsam acum unu sigur și dovedit medicament de casă populară.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, faceți pe fiecare atenți, că fiecare sticlă cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singură numai de mine este preparată după receta originală, este învelită în hârtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3 in limba germană, boemă, ungară și franceză, și cari sunt provădate cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabilă se poate procura numai în

Depositul principal al producătorului

B. Fragner,Farmacia „Zum schwarzen Adler“
Prag 205—3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciile din Brașov, precum și toate farmaciile mai mari din monarchia Austro-ungară au deposite din acest balsam de viață.

Totu de acolo se poate avea:

Alifa de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haoussalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscută în contra tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Acăsta se întrebunțează cu succes sigur la inflamații, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocaziunea înțercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții [ulcerațiuni la degete, la întărituri, umflături, tumorea glandulelor limfatice, lipome etc. — Tote inflamațiunile, umflături, întărituri se vindecă în timpul cel mai scurt; la casurii însă, unde s'a format deja puroiu absorbă buba și o vindecă în timpul cel mai scurt fără dureri.

In cutioare à 25 și 35 cr.

FIȚI ATENȚII!

De orice alifa de casă universală de Praga se imităză foarte desu, faceți pe fiecare atenți, ca singură numai la mine se prepară după receta originală. Acăsta este numai atunci veritabilă, decă cutioarele din metalu galbinu, in cari se pune, sunt înfășurate în hârtia roșie pe care s'afă tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se se întrebunțeze. Impachetate și in cartone vinete — cari sunt provădate cu marca fabricii de mai susu.

Balsam pentru auz.

(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea auzului greu și spre redobândirea auzului perdut. 1 Flacon 1 fl. 58,26—3

Noua deschidere de negoț.

Subsemnatul are onore a încunoscinta pe onor. publică că a înființat în această piță unu

NEGOT CU CONFEȚIUNI, MODE ȘI ALBITURI
sub firma protocolată la tribunalu

B. KERESZTESY

Brașov, Strada vămii No. 11.

Cunoscerea mai de aproape a pieței și o experiență de mai mulți ani în toate ramurile acestei afaceri mă pun în plăcuta pozițiune de-a putea aduce în fiecare sezon pentru onor. publicu totu ce este mai nou și cu prețuri eftine. Adresându rugămintea cătră onor. publicu de a mă visita într'unu numără câtu mai numerosu, subsemnețu cu deosebită și înaltă stima

73,3—1

B. Keresztesy.**Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.****I. Plecarea trenurilor:**

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sera.

Trenul mixtu Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineța.

2. Dela Brașov la București:

Trenul mixtu Nr. 318: 1 ora 55 minute după amez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amez.

Trenul mixtu Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixtu Nr. 317: 2 ore 32 minute după amez.

A. Plecarea postelor.

a) Dela Brașov la Răznoș-Zărnesci-Brană: 12 ore 30 m. după amez.

b) „ „ „ Zizină: 4 ore după amez.

c) „ „ in Săcuime [S. Georgi]: 1 ora 30 minute noștea.

d) „ „ la Făgăraș: 4 ore dimineța.

e) „ „ la Săcele: 4 ore dimineța.

B. Sosirea postelor:

a) Dela Răznoș-Zărnesci-Brană la Brașov: 10 ore înainte de amez

b) „ Zizină la Brașov: 9 ore a. m.

c) Din Săcuime la Brașov: 6 ore sera.

d) „ Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineța.

Cătră onorații cetitori!

„Gazeta Transilvaniei“ intră în anulul alu 52-lea alu existenței sale.

Nenumăratele dovezi de simpatia și de încredere ce le-a primitu acestu organu de publicitate din partea Românilor de pretutindeni cu ocaziunea aniversării a cincidecea a existenței sale sunt cea mai viuă și mai puternică mărturie pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimată pe încrederea publicului român și condusă de iubirea de patriă și de datorie ce o are cătră sfânta cauză a românismului, organul nostru n'a pregetat de a aduce, mai ales în cei de ce anu din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totu mai mult cerințelor timpului și trebuințelor cetitorilor sei.

Astfelu dela 1 Ianuarie 1881 „Gazeta Transilvaniei“ a început să apară de trei ori pe săptămână totu cu prețulu de până atunci, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care zi, érași cu același prețu, căci cei 2 fl. adăugați acoperu numai cheltuielile înmulțite cu portulu postal.

De atunci încôce amă făcutu totu ce ne-a statu în putință spre a aduce îmbunătățiri atât în redactarea diarului câtu și în întocmirea sa esteriôră, pentru care scopu amă isbutitu ca diarul să-și aibă tipografia proprie.

Nu-i vorba, multe se ceru astăzi dela unu diaru, mai ales când elu este chiamat a servi cauzei unui popor atât de multu prigonitu de sorte. Prin urmare nu putem dice că amă ajunsu la capetulu îmbunătățirilor.

Din contra, astăzi când, ca niciodată până acuma, pozițiunea diaristicej noastre s'a agravat; când atâtea lovituri sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnări la închisuri și amende în bani o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față toate nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recăștigarea drepturilor poporului român; se cere dela noi să ne încordăm puterile cu îndoită energie și să continuăm lupta cu curagiu neînfrântu, introduc êndu nouă reforme, pentru ca „Gazeta Transilvaniei“ nu numai să corăspundă mai multu chiamării sale, ci să se tacă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă să potă pătrunde până și în coliba țeranului.

Conduși de aceste vederi, amă introdus și cu începerea anului acestuia mai multe esențiale ameliorări în diarul nostru.

Pe lângă programul, ce l'amă observat până adu la redactarea foii, suntemu decisi a cultiva mai multu și unele terene, cărora până acuma potă pe unu pututu da atențiunea cuvenită.

Spre scopulu acesta amă avutu fericirea a concentra împrejurulu nostru unu numără însemnatu de bărbați cu cunoscințe speciale, cari voru colabora regulat la foia noastră, așa ca materialulu celu va conține să fiă câtu mai variat, instructiv și acomodat trebuințelor poporului, nu numai pe tărêmulu politicu, literar și social, ci ținêndu deopotrivă sêmă și de interesele sale din punctu de vedere alu economiei, educațiunei și igieniei, alu afacerilor sale cu autoritățile cu cari vine mai desu în atingere și alu trebilor sale financiare și comerciale.

Afară de aceea căștigându ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unu diaru cotidianu nu este în stare a pătrunde în toate păturile sociale — parte mare din cauza prețulu lui — și astfelu sciind că se sêmte trebuința de a i se face cu putință or și carui Român, care scie ceti, ca să fiă informatu despre interesele și trebuințele lui, dela anul nou 1889 încôce amă marit în modu destul de însemnatu prin adăsuru numerele noastre cu data de Duminecă și se le întocmim și se le redactăm astfelu, ca să intereseze pe ori și ce cetitor și se potă abona și separat.

Amă deschis dâr abonamentu la „Gazeta Transilvaniei“, care deși mai bogat în materialu, va costa ca și până acuma 12 fl. v. a., pe anu și în deosebă pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregu diarul, amă deschis abonamentu separat la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei“, cari voru costa pe anu numai 2 fl. v. a.

Rugăm pe abonații nostri de până acuma, ca să stăruiască pe câtu le va sta în putință în cerculu domniilor lor pentru lățirea „Gazetei Transilvaniei“ precum și pentru răspândirea în popor a numerelor cu data de Duminecă, ce se potă abona și separat.

Rugăm pe domni abonați ca la reînnoirea prenumerățiunei să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatulu postal și numerii de pe fășia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.